

Derfor gik det skævt i Afghanistan

- Tre rapporter fra henholdsvis Dansk Institut for Internationale Studier (Diis), konsulentfirmaet Landell Mills og Forsvarsakademiet danner rammen for erfaringsopsamlingen fra Afghanistan. Den offentliggøres torsdag.
- Her er de væsentligste erfaringer:
 - Det lykkedes aldrig at overvinde de grundlæggende modsætninger, der opstår, når en militær operation (Natos stabiliseringsindsats Isaf) forsøger at overbevise lokalbefolkningen om at støtte regeringen, mens den anden operation (den amerikanskledede antiterrorindsats) har til opgave at udslette en fjende, der er en del af samme befolkning.
 - Den danske indsats skete uden tilstrækkeligt indblik i den afghanske kontekst.
 - De statsstrukturer, der gradvist blev etableret, nød ikke befolkningens tillid. Det lykkedes ikke at overvinde afghanernes skepsis over for en stærk central regering. Samtidig støttede man væbnede grupper og lokale krigsherrer, som ikke havde nogen interesse i at skabe en effektiv centralmagt i Kabul.
 - Der skulle være brugt flere kræfter på at skabe politiske løsninger frem for forskellige kombinationer af udviklingsbistand og militære midler.
 - Der blev postet for store summer ind i de skrøbelige samfund for hurtigt, hvilket fremmede inflation og korruption og skabte en konfliktøkonomi, hvor nogle lokale aktører ikke havde interesse i at ændre på status quo.

Dansk krigsdeltagelse med bump på vejen

KRIG: En række ting - især i begyndelsen - gik skævt, da Danmark deltog i Afghanistan-krigen i forsøget på at vælte Taliban-regimet og al-Qaeda, viser rapport.

DANMARK: Udenrigsminister Kristian Jensen (V) er ikke i tvivl: Danmark har været med til at gøre en forskel og gjort Afghanistan et bedre land at leve i.

Det siger han, selv om en ny rapport om den danske krigsdeltagelse i Afghanistan fra 2001-2014 viser, at landet fortsat er en meget skrøbelig stat, hvilket blandt andet betyder, at den ikke er stand til at skabe sikkerhed eller har befolkningens tillid.

- Helt overordnet synes jeg, at rapporten viser, at Dan-

mark har gjort en positiv forskel i Afghanistan som del af en større international indsats, siger Kristian Jensen.

Rapporten, som offentliggøres torsdag, viser, at der blev begået fejl - især i begyndelsen. Den danske indsats skete uden tilstrækkeligt indblik i afghanske forhold, og der blev postet for mange penge ind for hurtigt, hvilket fremmede korruption.

Og der skulle være brugt flere kræfter på at skabe politiske løsninger frem for forskellige kombinationer af udviklingsbistand og militære midler.

Det er tre rapporter fra henholdsvis Dansk Institut for Internationale Studier (Diis), konsulentfirmaet Landell Mills og Forsvarsakademiet, som danner rammen for erfaringsopsamlingen fra Afghanistan.

Erfaringerne, som partierne bag Afghanistan-ind-

satsen i 2014 besluttede at få udarbejdet, skal ikke placere et politisk ansvar.

- Går det godt nok? Nej. Er der tilbageskridt i forhold til noget af det, vi har gennemført? Ja, siger Kristian Jensen, som erkender, at indsatsen varede mange år længere end forventet.

Krigen har kostet 43 danske soldater livet, mens hundredvis er blevet såret, og ukendt antal unge danskere har fået dybe sår på sjælen.

Mindst 13 milliarder kroner er blevet brugt på militære udgifter samt over fire milliarder kroner i ulandsbistand. Det vides ikke, hvor mange penge, der er gået til spilde, men Taliban har »overtaget« nogle af de dansk støttede projekter, som blev søsat.

- Hvis man gør det op i forhold til dem, der har mistet en far, en ægtefælle, en søn eller en datter, så er jeg sikker på, at det regnestykke

på ingen måde hænger sammen. For det er et ultimativt offer at skulle give.

- I forhold til dem, som kommer hjem med sår på krop og sjæl, så er det også et umuligt regnestykke at gøre op, siger Kristian Jensen.

Men han minder om, at Afghanistan i 2001 var hjemsted for international terrorisme, og efter angrebet på USA II. september var der frygt for yderligere angreb mod Vesten. Så der skulle handles.

I dag er Afghanistan ifølge Kristian Jensen »et land, der i langt højere grad har gennemført frie valg, har en højere grad af ligestilling og en højere grad af levestandard«.

Den nuværende V-regering lukkede Irak- og Afghanistankommissionen, hvis opgave var at afbække Danmarks beslutning om at gå i krig.